

Surveillance van tekenbeten in België, TekenNet 2018: samenvatting

Voor toelichtingen:

Sciensano
Epidemiologie en volksgezondheid
Epidemiologie van infectieziekten
Juliette Wytsmanstraat 14
1050 Brussel
tekennet@sciensano.be
Publicatie: Maart 2019

TekenNet

Hoewel niet alle teken geïnfecteerd zijn met overdraagbare ziektekiemen, vormt het voorkomen van tekenbeten bij mensen een relevante indicator voor lokale teek gerelateerde problemen. Een beter inzicht in de factoren die het risico op tekenbeten bij de mens in België bepalen, laat meer gerichte acties toe. Binnen deze context werd in juni 2015 TekenNet opgericht binnen de dienst Epidemiologie van Infectieziekten, Sciensano (voormalig Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid), welke dient om de blootstelling van de Belgische bevolking aan tekenbeten op te volgen in tijd en ruimte.

Hoe werkt TekenNet?

TekenNet maakt gebruik van twee instrumenten: de website www.tekennet.be en een “TekenNet” app voor mobiele telefoons. Via beide systemen kunnen burgers een tekenbeet bij mensen melden. Bij elke melding worden enkele bijkomende vragen gesteld. De resultaten van deze bevraging worden besproken in de onderstaande resultaten.

Het melden van tekenbeten gebeurt op twee verschillende manieren. Enerzijds kunnen burgers een tekenbeet op mensen (op zichzelf, iemand anders of een groep) anoniem melden. Deze anonieme surveillance is zeer informatief, maar ook gevoelig aan media-aandacht. Om een betrouwbare basiscurve te kunnen opbouwen roepen we, anderzijds, burgers op om zich in te schrijven op de TekenNet website. Eens ingeschreven, maken deze mensen deel uit van een vaste groep gebruikers, met een eigen gebruikerspagina. Naast meldingen van een tekenbeet, kan deze ingeschreven gebruikersgroep ook melding doen van een erythema migrans. De TekenNet app is ook toegankelijk voor geregistreerde gebruikers (-> ga naar menu: gebruikersprofiel; daar aanmelden als vaste gebruiker).

Het aantal gemelde tekenbeten kan steeds op de TekenNet website worden geraadpleegd. Het is mogelijk om via de website Epistat – TekenNet de statistieken op te volgen (alleen beschikbaar in het Engels): <https://epistat.wiv-isp.be/ticks>.

WAAR werden tekenbeten gerapporteerd?

Er werden tekenbeten opgelopen in **alle** Belgische provincies. Het absolute aantal gemelde tekenbeten was het hoogst in de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en Namen. Uitgedrukt per 100 000 inwoners was het risico op een tekenbeet het hoogst in de provincies Luxemburg, Namen en Waals-Brabant.

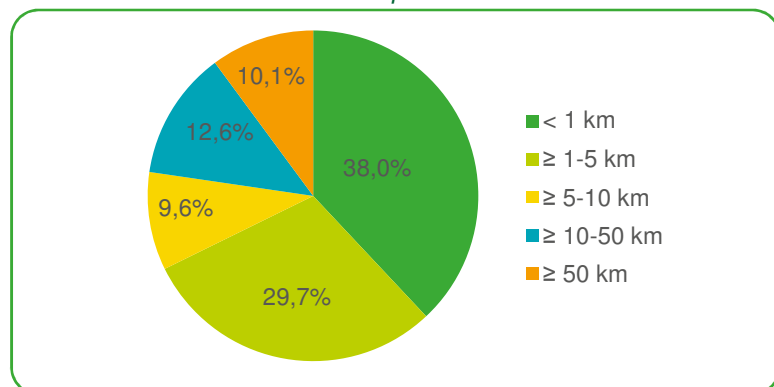
Tabel: Aantal gemelde tekenbeten op een individu per provincie en per regio, uitgedrukt in absoluut aantal en per 100 000 inwoners, januari-december 2018

	Aantal gemelde beten (%)	Uitgedrukt per 100 000 inwoners
Brussel	103 (1,2%)	9
Limburg	907 (10,9%)	105
Vlaams-Brabant	1170 (14,0%)	104
Antwerpen	1797 (21,6%)	99
Oost-Vlaanderen	467 (5,6%)	31
West-Vlaanderen	269 (3,2%)	23
Vlaanderen	4610 (55,4%)	71
Luxemburg	627 (7,5%)	224
Namen	1020 (12,2%)	209
Waals-Brabant	758 (9,1%)	191
Luik	776 (9,3%)	71
Henegouwen	443 (5,2%)	31
Wallonië	3615 (43,4%)	100
Totaal	8328 (100,0%)	74

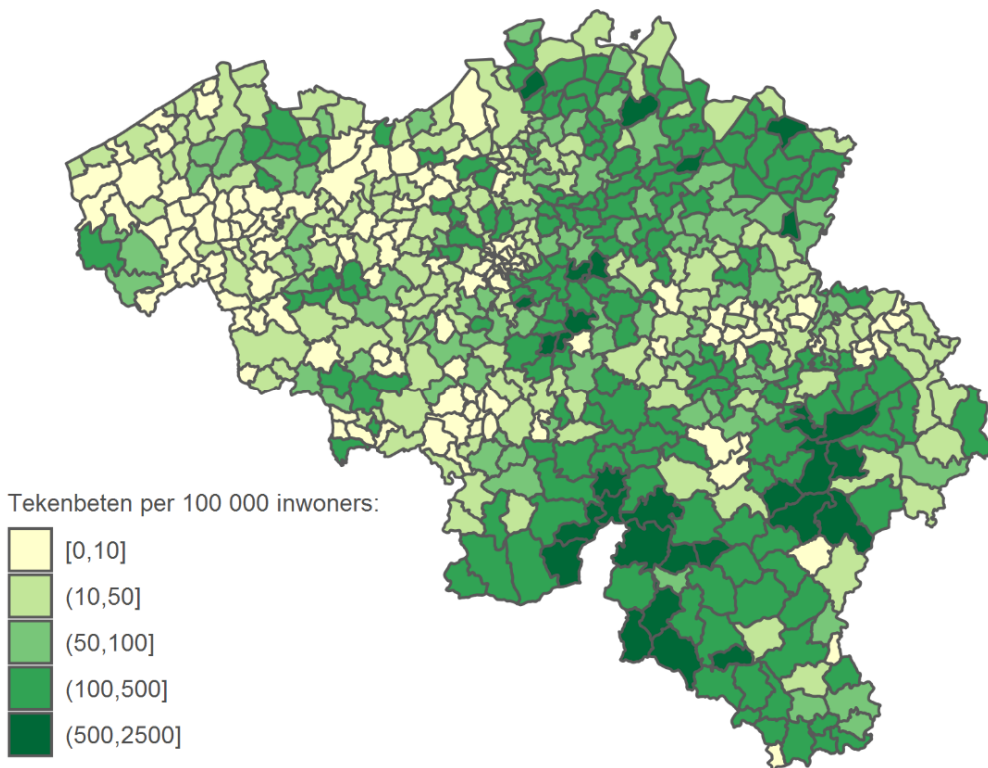
Afstand tussen de plaats van oplopen tekenbeet en de woonplaats

Het merendeel van de tekenbeten werd opgelopen in **eigen regio** en **binnen een afstand van 10 km van de eigen woonplaats**.

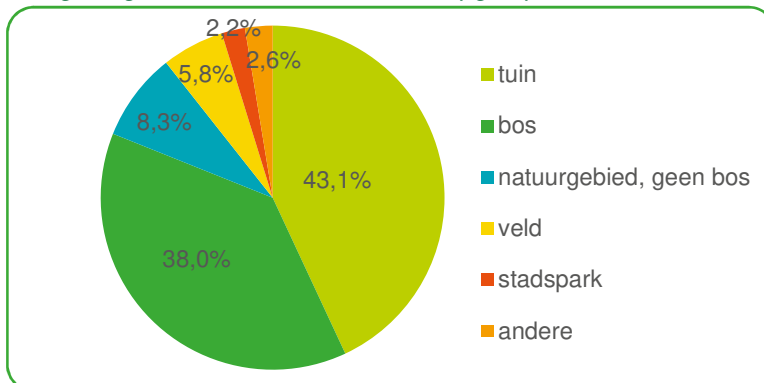

Geografische spreiding van het aantal opgelopen tekenbeten per 100 000 inwoners per gemeente in België, januari - december 2018

Meldingen van tekenbeten werden voornamelijk geassocieerd met **vrijtijdsactiviteiten** in **tuin** en **bos**.

Omgeving waar tekenbeten werden opgelopen door individuen

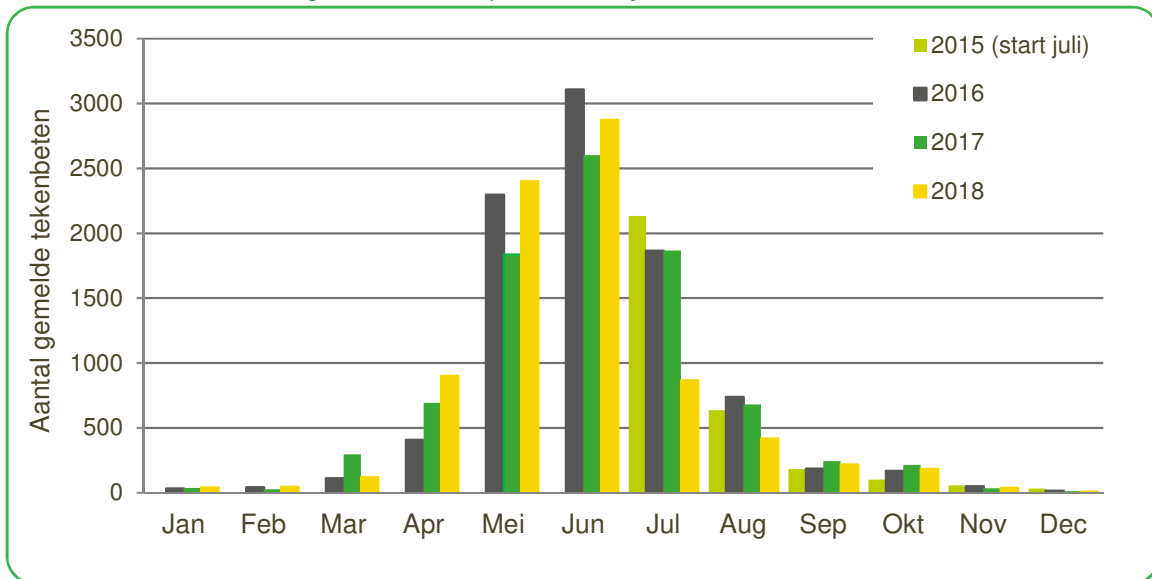

WANNEER werden tekenbeten gerapporteerd?

De meeste gemelde tekenbeten werden opgelopen in de periode maart tot en met oktober, met **duidelijk verhoogde aantallen in mei en vooral juni**. Een piek in juni werd in 2018 opnieuw bevestigd. De sterke afname van het aantal tekenmeldingen in juli 2018 is waarschijnlijk te wijten aan de toenemende droge en warme omstandigheden in de periode mei - juli 2018.

Aantal gemelde beten per maand: juli 2015 - december 2018

Dagelijkse controle op tekenbeten?

Bij 16% van de **erythema migrans** meldingen werd een duur van **≤ 12u aanhechting van de teek aangegeven**. Het risico op een erythema migrans (EM) na een tekenbeet neemt toe naarmate de teek langer vastzit op de huid. Een dagelijkse controle op tekenbeten na activiteiten in de natuur is dus zeker aan te raden.

De Dienst Epidemiologie van infectieziekten, Sciensano, bedankt iedereen die heeft bijgedragen aan de werking van TekenNet, met name de burgers die tekenbeten registreren.

Het TekenNet project is een initiatief van Sciensano (voormalig Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid) en wordt financieel mee ondersteund door het Agentschap Zorg en Gezondheid, Vlaanderen en L'Agence pour une Vie de Qualité, Wallonië. Daarnaast wordt samengewerkt met andere partners zoals Avia-GIS, Natagora en Natuurpunt.